

Mézeskalács

66. évfolyam • 2018. január • Ára 50 dinár

Köszöntő

Kedves Gyerekek!

Az új esztendő első néhány napjában az erdei műhely lakói együtt ünnepeltek és sok finomságot ettek, majd hosszas szunyókálás vette kezdetét, egészen január közepéig. Ekkor már lassan megkezdtek az éves terv kidolgozását. Mézes Marcipán, a mókus igen elfoglalt, ezért számára nélkülözhetetlen a hatékony és részletesen kidolgozott terv, amely tartalmazza a mókus legfontosabb teendőit és újévi fogadalmait.

Elemér, a hörcsög nem sokat tétovázott, az új esztendő beköszöntével máris munkához látott. Kerekeket készített az erdei műhelyben. A fából faragott kerekek annak a kocsinak az alkatrészeiként szolgálnak majd, amelyen néhány hónap

múlva – amikor elérkezik a tavasz – leereszkednek a dombon a patakhoz.

Ödön, a sün egy léggömb tervének elkészítésén munkálkodik. Első lépésként a fagyökerekből kötél készül majd, amelyet a hosszú tél során lesz idejük megfogni az erdei állatoknak. A léggömböt később, az ősszel összegyűjtött falevelekből állítják majd össze, amelyen tavasszal a magasba emelkedve eljuthatnak a messzi medvehagymamezőkre...

Rajzpályázat

- Járművek
- Olvasmányaim hőse
- Téli élmények

Szárnybontogató

- Téli élmények
- Újévi tervek

Fedőlap: Vass Szabolcs alkotása

A Mézeskalács megjelenését támogatja:

CIP – A készülő kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára, Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Török Erna** ■ Lektor: **Töröcsik Rozália** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség – telefon:** 021/457-100, **honlap:** www.jopajitas.com, **e-mail:** mezes@magyarszo.rs ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■ Honlap-megjelenítés: www.tipnnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Január

Január, Január
mindig hócsizmában jár,
jégbajusza, jégkabátja,
zúzvara a jó barátja.

Január, Január
palotája nyitva áll.
Jégtükrű padlóján
korcsolyázik fiú, lány.

Áll a tánc, áll a bál.
Kicsi szánkó csengve száll.
Meg sem áll tán tavaszig,
mindaddig, míg havazik.

Mézeskalácsok
Futó Roland, Tokodi Albert,
Pribičević Blanka,
Remete Réka
2. osztály,
Emlékiskola, Zenta

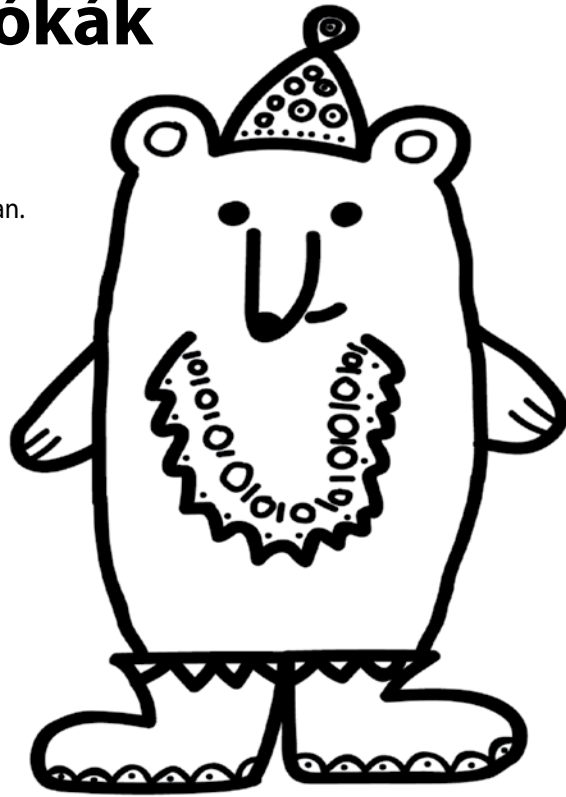
Téli mondókák

Dirmeg-dörmög a medve,
nincsen neki jókedve,
alhatnék, mert hideg van,
jobb most benn a barlangban.

Esik a hó, térdig ér,
A hóember mégsem fél.
Mitől félne? Nem fázik.
Kalapja van, nem ázik.

Jaj, de nagyon hideg van,
ropog a hó alattam.
Vígan csúszik a kis szán,
most örülök igazán.

Hull a hó, hull a hó,
lesz belőle takaró.
Erdő, mező megáldja,
lesz egy derék bundája.

Találd ki!

Csap vagyok és csöpögök, mégsem szerel szerelő.
Télen láthatsz, ha fagy, embert házba terelő.
(*égcsap*)

Kizakadt egy nagy-nagy zsák, szerteszórja tartalmát.
Szeretik a gyerekek, tudod-e, hogy mi lehet?
(*havasás*)

Mikor tél van és a csizma hideg hóban topog,
Lecsúszik a domboldalról, rajta gyermek kúporog.
(*szánkó*)

4

Dúdoló

Vadász, lopakodj!

Vadász, vadász, lopakodj!
Róka, róka futamodj!

Vadász, vadász, lopakodj!
Róka, róka futamodj!

Kár volt múltkor libát lopni,
kiscsirkékkel táncot ropni.

Ettél volna inkább répát,
vagy a mezőn margarétát.

Vadász, vadász, lopakodj!
Róka, róka futamodj!

Vadász, vadász, lopakodj!
Róka, róka futamodj!

Megfogtad a fácán lábát,
lehúztad a nyúl bundáját.

5

Nadányi Zoltán

Az első pogácsa

Konyhajelmezt öltött
kislányom, Kati,
sütő tudományát
úgy próbálja ki.

Hús kis pogácsából
csak egy sikerült,
az is furcsán festett,
mikor kikerült.

Botrányos alakja,
rossz fogása volt,
kemény kopogása,
de – pogácsa volt.

Nekem szánta ő ezt,
hozta boldogan,
hát ahogy harapnám,
nem fogja fogam.

Igen ám, de lesnek
lelkes nagy szemek:
„Milyen a pogácsa?” –
„Tyű – mondom – remek!”

Kati csakúgy hízott,
kiszaladt: „Nahát,
ízlik a pogácsám!” –
hallom a szavát.

Magunkra maradtunk:
pogácsa meg én,
hosszan elmerengtem
Kati remekén.

Kicsi kis pogácsa,
úgy szemre kevés,
csak a fog sokallja,
mikor belevés.

Nem veszi be, sajnos,
se szám, se begyem;
jó lesz eltüntetni –
hova is tegyem?

Kiskutyánk ott sétált
az ablak alatt,
odadoztam annak:
nesze, jó falat!

Siettem utána
a konyhába ki;
kell, hogy Kati mellett
valljon valaki.

Megettem-e? – kérdi
kétkedve anyu,
nagyamácska, ő is
hej, csupa gyanú.

De én megfeleltem,
azért vagyok ott:
„Egy baj volt: kevés volt!” –
Kati ragyogott.

Épp akkor besétál
ám a kiskutya;
mit hoz a szájában
az a kis buta?

Hozza a pogácsát,
még sértetlenül!
Leteszi, otthagyja,
szinte menekül.

Nevetésbe tört ki
most a társaság,
még Kati is, ő is
fogta a hasát.

Mert megtudta ebből,
akit érdekel,
hogya az a pogácsa
– kutyának se kell.

Csizmadia Bianka
1. osztály,
Nikola Tesla iskola,
Topolya

Pálcika, ha elindul

(Részlet)

A kínai pálcikák és a saslik

Egyszer Pálcika érdekes kalandba keveredett a kínai pálcikákkal. Amikkel rizst, husit, tésztát és zöldséget tudtak csipegetni az ügyes ujjú emberek. Elég nagyképűek voltak a kínai pálcikák. Kicsit ferdén is néztek. És tényleg lehetett csipegetni velük. Ráadásul ők ketten voltak, Pálcika pedig egyedül. Így nagyképűsködtek, meg úgy nagyképűsködtek a kínai pálcikák.

Pálcika töprengett, miképpen is van ez. Aztán szépen elővette a dagi hátizsákjából a családi fotóalbumot, és megmutatta a kínai pálcikáknak a saslikot:

Pálcika a tavaszi erdőben sétál a saslikkal, egy másik távoli rokonával.

Hú, a saslik! Annak micsoda ruhája, öltö-zéke van!

Na, csöndben is maradtak a kínai pálcikák, és nem csúfolták többé Pálcikát.

A hős

Pálcika hőstettet hajtott végre, ahogy azt egyszer Süni vitéz megjövendölte. Ez pedig úgy esett, hogy egy szegény fogpiszkáló beszorult egy salátafüggő nyuszi metszőfogai közé. Pont oda, középre.

– Tyuszi vagyok – selypített a nyuszi, mert a fogpiszkálótól nem tudta kimondani, hogy Gyuszi. – Tyuszi vagyok, Tyuszi vagyok.

Pálcika véletlenül arra járt, arra pálcikázott. Amikor meglátta a jajgató Fogpiszkálót, hipp-hopp, nyomban kihúzta a nyuszi fogai közül.

– Na, végre, Nyuszi Gyuszi vagyok, és nem Tyuszi – kiabálta boldogan a nyuszi. – Van valakinél egy kis saláta? Vagy egy kis répa? Jöhet egy karalábé is.

Mert azért az étvágya az nem ment el. Tényleg, hogy megy el egy étvágy? Elballag? Elsétál? A kertek alatt? Vagy a főutcán?

A Fogpiszkáló hálálkodott Pálcikának, ölelgette, lapogatta, a kezét rázta, és örök barátságot fogadott. Attól kezdve Pálcika gyakran telefonált Fogpiszkálónak. Ilyenkor komolyan fecserésztek nyuszikról, Gyuszikról, Tyuszikról, répákról, retkekről és salátákról. De még a káposztákról is! És Pálcika gyakran figyelmeztette Fogpiszkálót, máskor jobban vigyázzon a salátafüggő nyuszival. Inkább salátaevés előtt találkozzon vele.

Vadászok

Pálcika nemigen kedvelte a vadászokat. A puskás emberek lelövik Gyuszi Nyuszi testvéreit, a rókakomát, az őzikét, az agyaras Vaddisznó Gézát. Pálcika egy nap mégis elment egy olyan boltba, ahol fegyvereket árultak. Sokáig válogatott, majd kiválasztott egyet. Nahát, ezt a fegyvert nevezik fényképezőgéppel! És attól fogva Pálcika is vadász lett. Csak ő nem az erdő állataira vadászott, hanem a pillanatokra.

Kitt-katt, megvagy, pillanat!

Ezek olyan dolgok, amikor az ember, pontosabban a pálcika, azt kapja lencsevégre, amikor az élet szép, különös, furcsa, más, érdekes, szomorú.

Vagy éppen semmilyen.

De mert Pálcika lefotózza, akkor a semmilyen mégis érdekes, vagyis valamilyen lesz. Sok pillanatot le vadászott Pálcika, és azok a pillanatok, ha elmúltak is, csak mert az élet folyton-folyvást csordogál valamerre, így megmaradtak.

Azok a pillanatok, melyekből képek lettek, már nem éltek. De megörökítették őket, hát éltek mégis.

Nem élnek a pillanatok, mégis életre kelnek, na, az ilyen vadászatot szerette Pálcika.

Vonaton

Pálcika elvonatozott, pifi-piufi, sssss, így, Szombathelyre. Közben kattintgatott a fényképezőjével, aztán jól elfáradt, de másnap korán kelt, és visszavonatozott Budapestre, pifi-pifi, ssssss. Bocsánat, Budapestre.

De a szombathelyi állomáson még meglepetés érte. Mert megszólították. Eléggé recsegős hangon:

– Tisztelt utazóközönség! Én vagyok a Hangosbemondó! Én aztán mindenkinek bemondom! A nagyothallóknak, a süket bácsiknak és a még süketebb néniknek is bemondom. Maga ott, uram, igen, maga, hiába fogja be a fülét, magának is bemondom. Szóval azt mondom be, hogy kérem Pálcikát, azonnal szálljon föl a budapesti gyorsra. Fölvonom Pálcika figyelmét, hogy útközben lát majd nyuszi, őzikét, tehenet, birkát, vadászt és gumicsizmás madarászt. Punktum, kész, és becsinált fityfiritty.

A Hangosbemondó elhallgatott. Pálcika, miközben fölkapaszkodott az egyik kékre firkált vagonba, azt dűnnyögte, ő aztán semmiképpen sem lát majd nyuszi vagy dunántúli elefántot vonatozás közben, mert aludni fog a szép, kényelmes, tiszta kupében. Így is lett,

aludt, mint a bunda, meg annak a bátyja, a zubbunda. Csakhogy amikor megérkezett Budapestre, és kiszállt a vonatból a Déli pályaudvaron, egyszerűen az eszébe jutott, mit álmódott a szép, kényelmes és tiszta kupében. Nyuszi, őzikét, tehenet, beeeee birkát álmódott. Még egy ugráló kecskegidáról is álmódott! De nem csak úgy egyszerűen. Hanem bonyolultan álmódott. Ugyanis a kecskegida kék kalauzsapkát viselt. És az volt a jegykezelés, hogy megette a jegyét, mert az egy salátalevél volt. Nahát, micsoda egy álom az ilyen álom?!

Nincsen Keddhely!

Az utazás után, ahogy hazafelé pálcikázott, Pálcikának az eszébe jutott, hogy ha van olyan város, hogy Szombathely, akkor olyan miért nincsen, hogy Hétfőhely. Vagy Keddhely? Vagy Péntekhely? És így tovább. Nahát, ki érti ezt?

A fröcsköli uszoda

Pálcika egyszer elment a licsi-locsi uszodába, pedig ki nem állhatta a vizet. Nem szeretett az a nagy, kék licsi-locsogást, bugyogást, fröcsköldést. A pénztárnál mégis vett jegyet, nahát, nem is olcsót. Aztán fölvette az úszónadrágját, majd óvatosan beleereszkedett a medencébe, tempózott néhányat. Juj, máris lefröcskölték! Mert persze nem volt egyedül. A medencében sok gally, ágacska és rönk úszkált, melyik tempósan, melyik lassabban, különösen a rönkök úszkáltak lassú méltósággal. Járt az uszodába Fakanál Mama és Vonó bácsi is. Ők sem szerették már a fröcsköldést. Addig úszkált faltól falig Pálcika, míg nem jól megszívta magát vízzel, és megvastagodott. Az egyik fordulónál feléje hajlott és ráköszönt egy vastagabb tölgyfaág.

– Szia, ágacska, úgy veszem észre, te igen-csak ügyesen úszol!

Pálcika büszke volt, hogy pálcika létére ágacsának nézték. A lekváros teremburáját, nem is olyan pocskék dolog uszodába járni!

Darvasi László

Ételek és elkészítésük

Minden, amit megeszünk és megiszunk, valamilyen hatással van a szervezetünkre. A táplálék létfontosságú, mivel energiát ad a mozgáshoz. Étél nélkül nem lennénk képesek növekedni, mozogni, szervezetünk nem tudná megfelelő hőmérsékletét megtartani, vagy felgyógyulni a betegségből. Ahhoz, hogy egészségesek maradjunk, különböző ételekre van szükségünk.

A fehérjedús ételek, mint például a hús, a hal és a tej, építik a szervezetet. A testünk számára fontos vitaminokat és ásványi anyagokat a zöldségekből, a gyümölcsökből és a tejből nyerjük.

A keményítő tartalmú anyagokból, például a kenyérből vagy a gabonafélékből nyerjük az energiát.

A vajból és olajból a szervezetünk zsiradékot tartalékolhat, amit később energiaként használ fel.

Dőzsölés vagy éhezés?

A világon körülbelül az emberek felének nincs elég ennivalója. Sokan éheznek, ha a szárazság vagy az árvíz tönkreteszi a termést.

A világon mindenki számára lenne elegendő ennivaló, a baj csak az, hogy nehéz odaszállítani, ahol a legnagyobb szükség lenne rá.

A túl sok evéstől, a túl zsíros és cukros ételtől kövérek, sőt még betegek is lehetünk.

Gyorsétkezés

A gyorsan és könnyen elkészíthető ételek általában sok zsírt és cukrot tartalmaznak, ezért nem tesznek jót neked, ha túl sokat fogyasztasz belőlük.

Miért főzünk?

A főtt ételt könnyebben megemésztja a gyomrunk, mint a nyersét. Főzés közben elpusztulnak a betegséget okozó baktériumok, és az ételt is tovább el lehet tartani.

Mindennapi táplálék

Minden országnak megvan a maga jellegzetes étele. A fél világon a fő táplálék a rizs, ami csak melegebb éghajlatokon terem meg.

A legnagyobb étel a világon

A legnagyobb étel a világon a birkával, csirkékkel, halakkal és tojással töltött, rostos sült tevé. Ezt az ételt a beduin esküvőkön találják fel Afrikában.

Ételek szerte a világon

Indiában egy tandurnak nevezett agyagkemencében sütik a bárány- vagy a csirkehúst. Azokat a húsételeket, amelyek így sülnek meg, „tanduri”-nak hívják. Az indiaiak többsége nem eszik marhahúst.

A húst kézzel eszik, amit zöldséggel, savanyúsággal és kenyérral (csapatisszal) tálalnak. A fűszerektől az ételek sokkal ízletesebbek és finomabbak lesznek.

A kínaiak rizst esznek zöldséggel és kevés hússal. Az ételeiket nyílt lán-

gon főzik egy lapos lábosban, amit „vok”-nak hívnak. Az ételt kis tálból eszik fapálcikák, más néven evőpálcák segítségével. Az ételekhez teát isznak.

Az olasz család az étkezést tésztával kezdi, amelyhez valamilyen mártást tálalnak föl. Az olaszok sok különböző formájú – búzalisztből és vízből készült – tésztát esznek. A következő fogás hús zöldséggel, amit késsel-villával esznek. Az étkezéshez a felnőttek bort, a gyerekek pedig vizezett bort isznak.

Forrás: Jane Elliott–Colin King: Usborne enciklopédia gyermekeknek

Sörös Sarolta

3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Varga Katalin

A kesztyű

Valaki az erdőben elvesztett egy hatalmas, szőrmével bélelt bőrkesztyűt. Ott feküdt a galagonyabokor aljában. Barna színe teljesen egybeolvadt a környező avar színével. A kis állatok mégis észrevették. A kesztyű meleg volt, tágas volt, kuckórákásra kiváltképpen alkalmas. Beköltöztek hát a kesztyűbe:

a pocok a nagyujjába,
a cinke a mutatóujjába,
a béka a középső ujjába,
a szarvasbogár a gyűrűsujjába
s az öreg, rövidlátó hangya a kisujjába.

Ha beköltöztek, be is rendezkedtek. Utána munkához láttak. Mindenki a saját mesterségéhez. Hű, micsoda sürgés-forogás, micsoda kalapálás, kattogás, csattogás hallatszott a kesztyűből:

a pocok cipót talpalt,
a cinke ruhát varrt,
a béka órát javított,
a szarvasbogár bútort gyalult
s az öreg, rövidlátó hangya kötögetett.

De egyszer csak vége szakadt a munkának. A kis állatok megéheztek. Hozzá-

fogtak az ebédfőzéshez. Főtt, rotyogott az ebéd a kesztyűben:

a nagyujjban bableves,
a mutatóujjban mákos csík,
a középső ujjban töltött káposzta,
a gyűrűsujjában sonkacsülök
s a kisujjában tejbegríz.

Délután egy kicsit pihentek. Majd saját multságára mindenki muzsikált egy kicsit. Ez volt még csak az igazi zaj, ricsaj, zenebona!

a pocok hegedült,
a cinke zongorázott,
a béka szájharmonikázott,
a szarvasbogár trombitált
s az öreg, rövidlátó hangya sírdogált.

Estére elunták a mókát. Vacsoráztak. Egy kicsit sétáltak a patakparton. Utána a kesztyű tágas tenyerében klubnapot tartottak:

a pocok és a béka sakkozott,
a cinke televíziót nézett,
a szarvasbogár újságot olvasott
s az öreg, rövidlátó hangya énekelt és kötögetett.

Tíz órakor elbúcsúztak egymástól. Aludni ment mindenki a kesztyű ujjába:

a pocok a nagyujjába,
a cinke a mutatóujjába,
a béka a középső ujjába,
a szarvasbogár a gyűrűsujjába
s az öreg, rövidlátó hangya a kisujjába.

Téli örömek

Pribičević Blanka, 2. osztály, Emlékiskola Zenta

Téli örömek

Nagy Mélykúti Viktória, 2. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

A jegesmedve farka

Eszkimó mese

Sok, nagyon sok évvel ezelőtt a jegesmedve még szép hosszú, lompos farkat lengethetett.

Egyszer csak furcsa ötlete támadt: bojtos farkát belelógatta a hideg vízbe, hátha kipecázhat egy-két halat. A halak azonban sehogy sem akartak ráharapni erre a gyanús horogra, és telt-múlt az idő.

Egy különösképp zimankós napon hirtelen befagyott a víz, mielőtt a mackó kiránthatta volna a farkát, és a jeles testrészből bizony a jég rabja lett. Húzta, húzta... s egyszer csak – reccs! – elszakadt!

Hát ezért viselnek a jegesmedvék olyan kurta farkcsontot!

Tóth Bagi Kristóf

4. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az ijedős egérke

Trilussa meséje

Egy kisegér valamiképpen épp egy karaván málhái közé keveredett, ott elnyomta az álmot, s amikor fölébredt, már ligetes-bozótos szavannákon át vonult a tevék hosszú sora; az egyik éjszakán aztán kisurrant szűk rejtekhelyéről. Abban a pillanatban rémülettől kiguvadt szeme előtt félelmetes nagy árnyék bukkant föl.

- Ki vagy te? – hebegett az egérke.
- Én vagyok az oroszlán!
- Akkor semmi baj! – kacagott föl a kisegér. – Bocsáss meg, hogy összetévesztettelek a macskával! Milyen buta vagyok!

Oláh Benedek

1. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Szárnybontogató

Hegymászókaland

Szép napos idő volt. Cicának támadt egy ötlete. Felhívta Kuculit.

– Szia, Kuculi, akarsz-e kirándulni? Van egy térképem és meg akarom tudni, hova vezet az erdei ösvény.

– Igen, akarok, Cica! Én is kíváncsi vagyok, mi mindent lehet látni a Nagy Hegy csúcsáról.

– Jó. Találkozzunk hát az erdő szélén.

Így is lett. Elindultak. Félúton a hegy lába felé Cica és Kuculi összetalálkozott Sünivel, aki, sajnos, hiába hívta vackába a társait egy citromlére. Így aztán ő is gyorsan becsomagolt a hátizsákjába és társult hozzájuk túrázni. Mentek-mendégéltek, mígnem egyszer végre a Nagy Hegy lábához értek. Barátjuk, Nyuszika éppen fagyit árusított a közelben.

– Szervusztok, kértek-e fagyit? – kérdezte tőlük.

– Igen – válaszolta gyorsan a három túrázó –, de csak akkor, ha van epres és citromos.

Volt. Kértek hát egy-egy gombócot mindkét fajtából, majd folytatták útjukat. Fel a hegyi ösvényen. Maci barátjuk a kunyhóját építette éppen, így aztán bármennyire is szeretett volna, mégsem társult hozzájuk. A vidám társaság jó munkát kívánt a Macinak, aki még sokáig integetett utánuk. A három jóbarát végül felért a hegycsúcsra. Nem győztek csodálkozni, mennyi mindent lehet látni odafönről. Nagyon boldogok voltak, hogy ezt a kalandot együtt vihették végbe. Szép napjuk volt. Alig várják, hogy újra találkozhassanak.

Martinek Viktor,
2. osztály, Isidora Sekulić iskola,
Pancsova

Mézes Marcipán, a mókus titkos receptje

Tegnap az erdőben sétáltam, amikor a sárguló avarban egy zöld gesztenyefalevéltre lettem figyelmes. Mézes Marcipán receptje – bodzatintával volt ráírva. Biztos a mókus cukrásznőé, a szél fújhatta ide. A titkos receptem, mondta amikor visszavittem neki. Hálából jó nagy adag mogyorós puszedit sütött nekem.

Durković Anđela,
3. osztály, Petőfi Brigád iskola,
Kúla

A bátor katona (Csalimese)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy katona. Bátor volt. Sok háborút megnyert.

Este visszatették a dobozba. Reggel újra kivették, este újra visszatették.

Ádor Andrej,
2. osztály, Kis Ferenc iskola,
Bácsgyulafalva

A mókus (Csalimese)

Hol volt, hol nem volt, még az Óperenciás-tengeren is túl, még a kurta farkún is túl, és az Üveghegyen is, volt egy mókus. Annak a mókusnak volt tíz gyereke. Azoknak a gyerekeknek volt kilenc makkjuk. Azoknak a makkoknak volt nyolc tetejük, mert egy elgurult. Így nem tudtak megegyezni a mókusok. Csak vitatkoztak, vitatkoztak, vitatkoztak. Ha nem vitatkoztak volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Sárkány Ádám,
2. osztály, Kárász Karolina iskola,
Kispiac

Szárnybontogató

A kisfiú és a könyv (Csalimese)

Volt egyszer egy kisfiú. Nagyon szeretett játszani. Egyszer csak megunta a játszást és elkezdett olvasni egy könyvet. Így szólt: Volt egyszer egy kisfiú. Nagyon szeretett játszani...

Varga Vajk,
2. osztály, Kis Ferenc iskola,
Bácsgyulafalva

Megérkezett a tél

Nyugtalanul aludt az éjszaka a bükkfa.

Nem is aludt jóformán, csak sóhajtozott. Alig várta, hogy megvirradjon, és szétnézessen a tájon.

Érezte, hogy történt valami változás. Mintha valami hideg hullana az ágaira.

Amikor reggel virradni kezdett, megpillantotta a hófehér tájat. Az erdő minden fája örült a hónapnak. A bükkfa alig várta, hogy hógolyózó gyermekzsvaj zavarja meg a téli csendet. Délután meg is érkeztek a gyerekek, szánkót húztak maguk után.

A bükkfa sóhajtott, mert estére már egy hatalmas hóember is őrizte az erdőt.

Faragó Márk,
3. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

A mókus

Élt az erdőben egy barátságos mókus. Egyik nap talált egy szép nagy makkot. Ahogy szaladt hazafelé vele, megbotlott, és elejtette a makkot, amely begurult a tóba. Szólt a teknős barátjának, hogy segít-

sen neki kihúzni a vízből, az pedig örömmel sietett a segítségére.

A mókus megköszönte, és boldogan ment haza a makkjával.

Fodor Inez,
2. osztály, Kárász Karolina iskola,
Kispiac

Egy legőember kalandjai

Volt egy legőember. Egy napon elhatározta, hogy elmegy egy olyan földre, ami tele van vulkánokkal. Elindult a legőmotorjával. Egyszer egy vulkánhoz ért. Beleugrott a mélyébe, ahol egy teknős élt. Itt a vége, fuss el véle!

Zsoldos Zalán,
2. osztály, Emlékkiskola,
Zenta

A vörös hajú kislány

Volt egyszer egy kislány, nem messze talán a szomszéd utcában, vagy éppen a tettekben, a ti házatokban. Katinak hívták.

Kati különleges kislány volt. Vörös hajjal született. Az emberek csodájára jártak, de az osztálytársai csúfolták. Kati szégyellte a vele született szépségét, ezért sokszor sapkában járt.

Egy napon az egyetlen barátnője meglepte. Kihívta a játszótérre játszani. Mikor Kati őt meglátta, nem hitt a szemének. Edit az anyukájával befestette a haját, ugyanolyanra mint Katié.

Kati repdesett a boldogságtól, hogy ilyen jó barátnője van.

Berkó Pópity Benjamin,
3. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Téli szünidő

Lehőc Emma

2. osztály, Miloš Crnjanski iskola, Magyarittabé

Zsiga Dániel

1. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Babenyac Linda

4. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Beretka Dóra

2. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Godó Viven

2. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Olajos Teodor

2. osztály, Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek

Mézeskalácsok

Kiss Lara

1. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Lackó Máté

1. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Bozsóki Annabella

3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Holló Valentina

3. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Vadnai Noémi

3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Firic Dániel

1. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Hé, ne szuszogj az arcomba!

Aznap Misi szomorúan érkezett haza, és panaszkodott anyjának.

MISI: Anyu, ma a mienk helyett egy ismeretlen tanító néni tartotta az órákat, és nagyon megsértett a többiek előtt.

ANYA: Megsértett? Mivel?

MISI: Azt mondta, hogy akkorát ásitottam, hogy még a mandulámat is látta. Ilyesmit az én tanító nénim nem mondott volna. Mindenki nevetett.

ANYA (nevetve): Fiacskám, nem mondott ő semmi rosszat. Te nyilván túlságosan nagyra tátottad a szád, és ő figyelmeztetni akart. Ha a szád elé tette volna a kezét, ásitózhattál volna ítéletnapig, senki se szólt volna. Az én nagyanyám nekem mindig azt mondta, tegyem a szám elé a kezem, különben belerepül egy kismadár.

MISI: Pfuj, az utálatos lenne. Ezentúl mindig a szám elé teszem a kezem.

ANYA: Ásításkor illendőségből tesszük a szánk elé a kezünket. De ha tüsszentünk vagy köhintünk, akkor még zsebkendőt is oda kellene tartani, nehogy megfertőzzük a velünk szemben állót. Amikor ugyanis tüsszentünk vagy köhögünk, apró, szinte láthatatlan cseppek repülnek ki a szánkából, amelyek tele lehetnek baktériumokkal* és vírusokkal**.

Ha betegek vagyunk, a tőlünk másfél méterre állót is megfertőzhetjük. Tehát ha másoknak az arcába szuszogunk, tüsszen-

tünk vagy köhögünk, mindenkit ágyba dönthetünk magunk körül.

ORSI: Szóval ezért nem engedsz bennünket szülinapra, ha meg vagyunk egy kicsit fáva.

ANYA: Egyébként is télen kerülni kell az olyan zárt helyiségeket, amelyekben sok ember tartózkodik. Sokkal jobb friss levegőn lenni, sétálni. Ha a gyerek gyógyszert szed, és egészségesnek látszik, az anyja általában elengedi az iskolába vagy születésnapra, de nem vesz tudomást arról, hogy a gyerek még mindig terjeszti a baktériumokat vagy vírusokat, és az egész osztályt megfertőzheti. Gondolkodás nélkül lépjetek odébb, ha valaki az arcotokba szuszog, tüsszög vagy köhög, sőt, szóljatok is rá: Hé, ne szuszogj az arcomba!

ORSI: Hát még akkor mit kaptál volna, ha az orrodat piszkálsz! Mert az szigorúan tilos!

ANYA: Nem tilos. Arra is szükség van, de reggelente, tükör előtt, meleg vízzel. Az orrot is meg kell tisztítani az elhalt sejtektől, a belélegzett porból és a sejtváladékokból képződő lerakódásoktól, de soha a fürdőszobán kívül! Más eset, ha náthás vagy, és folyik az orrod. Ilyenkor amint szükségét érzed, zsebkendődbe kell fújnod. Sose szabad mindkét orrnyíláson egyszerre fújni, mert akkor a váladék a fülbe juthat. Először tehát az egyik orrlyukunkat, azután a másikat kell kifújunk. Világos?

ORSI: A tanító bácsi megmagyarázta, hogy ha

valamelyikünknek láza vagy hasmenése van, vagy fáj a feje, akkor szóljunk. Vannak olyanok, akik elitkolják, ha bajuk van, nehogy a szüleik megszidják őket, hogy nem vigyáztak magukra.

ANYA: Pedig nem szép dolog a beteg gyereket szidni, hanem ápolni kell, segíteni rajta. De ti, ugye, mindig visztek magatokkal zsebkendőt? Egy ilyen pici holminak mindig kell hogy legyen helye a ruhátok vagy a táskátok zsebében.

ORSI: Ha elmegyek a barátnőmhöz és azt halom, hogy a testvére lázas vagy himlős, és nem megyek be, hanem azonnal hazajövök, nem fogják azt gondolni, hogy illetlenül viselkedtem, nem fognak megharagudni rám?

MISI: Szerintem nem szabad megharagudniuk, hisz tudhatják, hogy a gyerekeknek vigyázniuk kell magukra, és nem kell beteg emberek társaságában tartózkodniuk. Te is tudod, Orsi, hogy anya és apa minket nem visznek magukkal a kórházba, ha valakihez látogatóba mennek.

ANYA: Így van. Ha pedig a barátnőd igazán szeret téged, akkor meg fogja érteni, hogy

miért nem mentél be, és nem fog haragudni. Az lenne az igazi, ha ő jelentené neked, hogy beteg a testvére, ne menj hozzájuk.

MISI: Szóval az én mandulámtól a fertőző betegségekig jutottunk.

ANYA: Tudjátok, az egészségről akkor kell beszélni, míg egészségesek vagyunk, idejében. Mert ha az ember megbetegszik, rosszul van, ágyban esik, akkor már hiába bánkódik, hogy nem törődött eleget az egészségével. Akkor már sajnálhatja, hogy hidegben levetette a sapkáját és a kesztyűjét, hogy edzés után kimelegedve hideg vizet ivott.

ORSI: Ezért mondja a nagy, hogy az egészség a legnagyobb kincs.

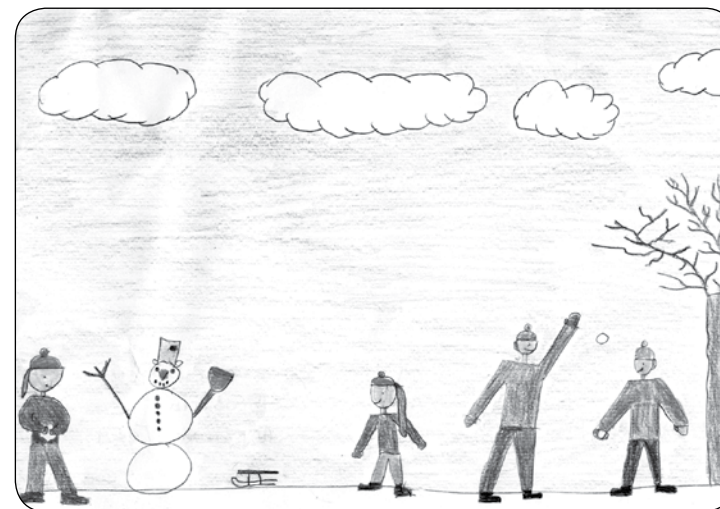
MISI: Anya, van itthon valami egészséges dolog a gyerekeid számára?

ANYA: Mire gondolsz?

MISI: Természetesen a kajára. Megéheztem a nagy ásításoktól. (Nevet)

Forrás:
Jelka Rajović:
Hé, ne szuszogj az arcomba!
c. könyvből

Hofman Dorián
4. osztály,
Ady Endre iskola,
Torda

* Baktériumok – parányi, szabad szemmel nem látható élőlények, amelyek mindenütt megtalálhatóak. Egyesek hasznosak, sőt létfontosságúak, mások viszont ártalmasak, betegségeket idéznek elő. Az ártalmas baktériumok ellen használatos gyógyszerek neve antibiotikum.

** Vírusok – még a baktériumoknál is apróbbak, a nyál cseppjeiben is megtalálhatóak, ezért nagyon könnyen átterjednek másokra. A gyermekek leggyakrabban az influenza és a himlő vírusától betegednek meg.

Fonalpompon készítése

Pomponnal legtöbbször a sapkákon találkozhatunk, a kis pamacsból azonban akár vicces játék is készülhet. Ha sárga fonalat használsz akár pompon emotikonokat is alkothatsz. Több módszer is létezik az elkészítésére. Darabka kartonpapírból könnyen és gyorsan megalkotható az új játék. Tekerjétek körbe a fonalat a papíron, amikor elegendő kerül rá, vegyétek le. Vágjatok le egy hosszabb darabot a fonalból, ezt tekerjétek át a fonalgombolyagon, és kössétek meg. Ezután óvatosan vágjátok körbe ollóval a széleit. Végül szintén ollóval igazítsátok ki, hogy még kerekesebb legyen.

Az emotikonok testrészeit színes papírból rajzoljátok meg, vágjátok ki, és ragasztóval rögzítsétek a pamacson.

Pom Pom meséi

Pom pom figurája rajzfilmhősként is jelen van. A 80-as évek egyik legnépszerűbb magyar televíziós rajzfilmsorozat két főszereplője Pom Pom és Picur.

Pom Pom egy különleges lény, akiről nem tudni, hogy Pom micsoda. Lehet „paróka, szobafestő pemzli, egyujjas kifor-

dított bundakesztyű vagy papucs orrán pamutbojt”. Picur jó barátja, meséit általában akkor adja elő neki, amikor a kislány iskolába megy.

Picur, a szőke kislány reggelente, iskolába menet, mindig találkozik barátjával, Pom Pommal, és amit éppen Picur csinál, vagy ami történik ve-

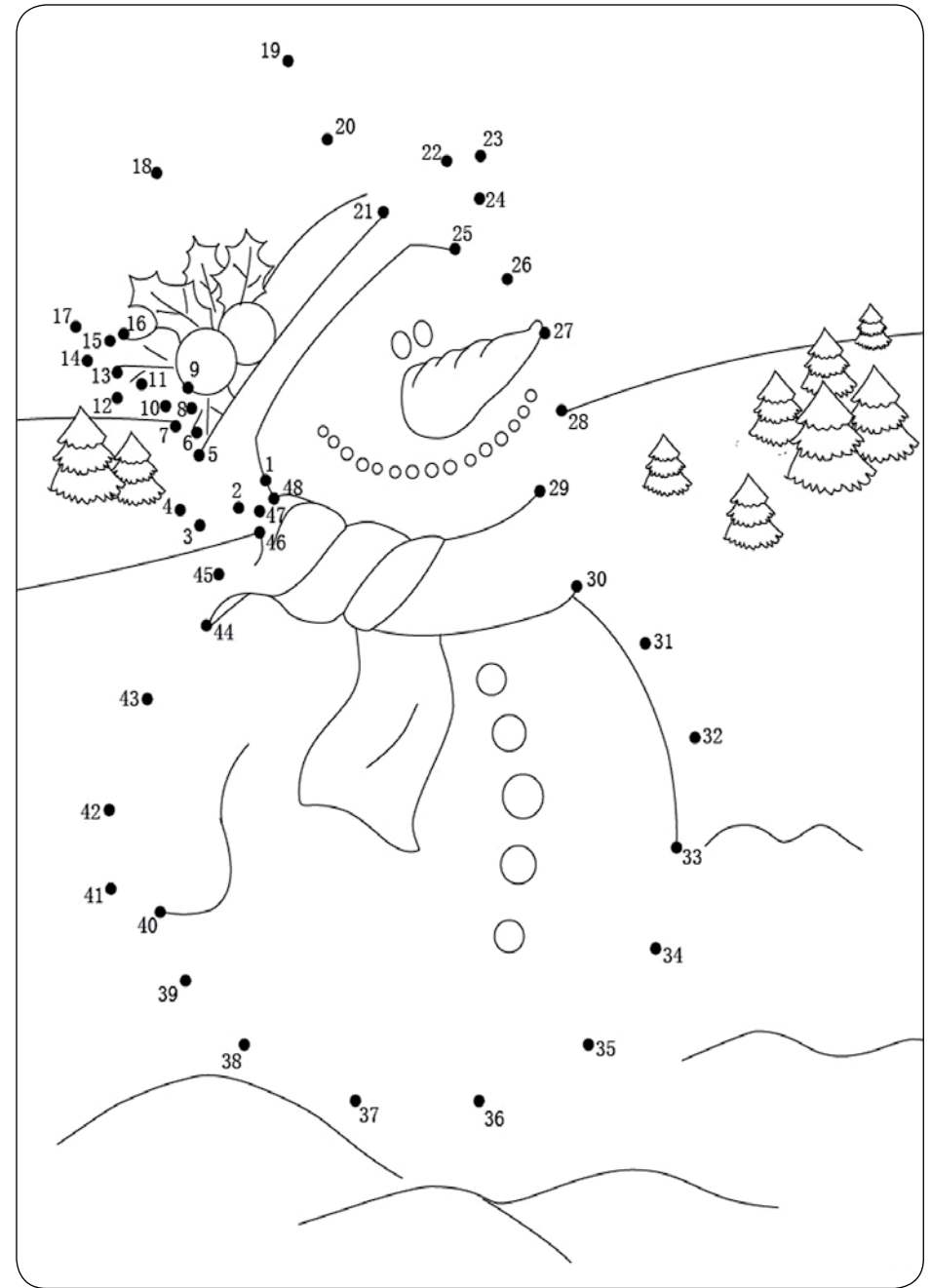
lük, azzal kapcsolatban mesél el Pom Pom egy-egy érdekes történetet – amikor Picur elviszik a tintásüveggel, Pom Pom a bátor Tintanyúlról mesél, vagy amikor kirándulni mennek, és leereszt a bicikligumi, akkor az Óriástüdejű Levegőfűjéről mesél. Előfordul, hogy Picur nem iskolába megy, hanem otthon van, vagy valami mást csinál, és ott mesél Pom Pom. Például amikor a Mikulást várják, akkor arról mesél Pom Pom, amikor Gombóc Artúr volt a Télapó, vagy amikor Picur vendégségbe megy, akkor Pom Pom meséje az Önműködő Vasalóról szól.

A népszerű mesesorozat Gombóc Artúrjáról és Pom Pomjáról plüssfigura is készült.

Kösd össze!

Színezd ki!

Bundás állatok

Angóranyúl

Az angóranyúl a házi-sított nyulak egyik fajtája, amelyet hosszú sima gyapja miatt tenyésztnek. Az angóra az egyik legrégebbi nyúl-fajta, eredetileg Ankarából származik (történelmileg úgy ismert mint Angóra), Törökországból. A nyulak nagyon népszerűek voltak Franciaországban a 18. század közepén, és a század végére egész Európában elterjedtek. Az Egyesült Államokban először a 20. század elején jelentek meg.

Az állatot hosszú bundájuk, az angóragyapjú miatt tenyésztik, amit el lehet távolítani az állatról nyírással, kopasztással. Nem szó szerinti kopasztásról van szó, csupán az amúgy is kihulló szőrök könnyed kifésülését jelenti. Az angóranyúlnak nagyon sok fajtája ismert, de az Amerikai Nyúltenyésztők Egyesülete csak négy fajtát sorol be. Ezek az angol, a francia, a gigant és a satin. Az egyéb fajtái közé tartozik a német, kínai, svájci és a finn.

Pusztai macska

A manul egy Ázsia belsejében őshonos macskaféle, amelyet pusztai macskának

Angóranyúl

Pusztai macska

vagy Pallas-macskának is szoktak nevezni. A manul Közép-Ázsia pusztáin él, alacsonyabban fekvő területeken éppúgy, mint fennsíkokon – sajnos egyre fogyatkozó számban. A kutatók körülbelül 15 ezer egyedre becsülik a számát. Mivel számos veszély leselkedik rá, a nála természetesebb hűsevő emlősök éppúgy, mint a nagyobb ragadozó madarak, a sűrű növényzetű területeket kedveli, ahol el tud rejtőzni.

Bár alkata hasonló a házi macskáéhoz – tömege 3-5 kilogramm, testhossza 50-60 centiméter –, hosszú szőre, tömött bundája miatt jóval természetesebbnek tűnik. Szüksége is van a prémre, mert

az élőhelyére jellemző a szélsőséges időjárás, a rendkívüli téli hideg és a forró nyár egyaránt. A sűrű, hosszú szőrű bundájával ezen nehéz körülményekhez alkalmazkodott.

Mangalica

A mangalica őshonosnak tekintett magyar, világhírű sertésfajta. A leggyakoribb változata a szőke mangalica, amely jól hasznosítja a táplálékot, kül- és belterjes tartásra egyaránt alkalmas. Zsír- és hústermelésre is bevált. A mangalicából készült hústermékek ízletesek és egészségesek is.

Sok változata ismert, hiszen a fajtára hatott a táplá-

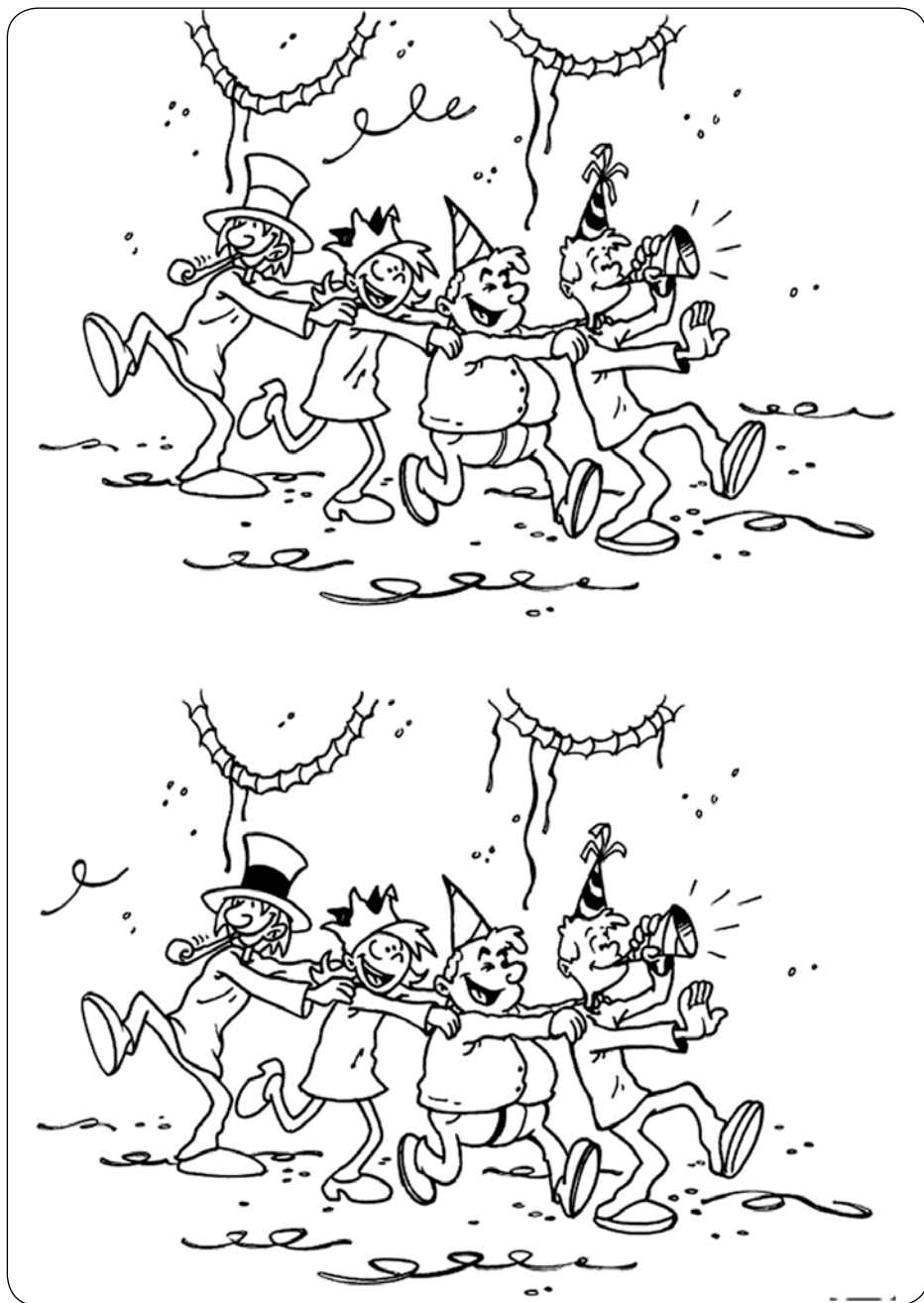
lék, a tartás sokfélesége. A vörös mangalica a szőke mangalica és a göndör szőrű szalontai sertés keveredéséből jött létre, valamivel nagyobb súlyú, és szaporább a szőkenél. A fecskeszerű mangalica hasa szőke, háta fekete. Kisebber termetű, de szaporább, mint a szőke változat. A fekete mangalica a szerémségi fekete sertés és a szőke mangalica kereszteződéséből jött létre, jobb ellenálló képességű, mint a szőke változat. A 20. század elején kipusztult. Igen ritka változat a vadas mangalica, elsősorban hegyvidékeken volt jellemző, valószínűleg a szőke mangalica és a vaddisznó véletlen kereszteződéséből jött létre.

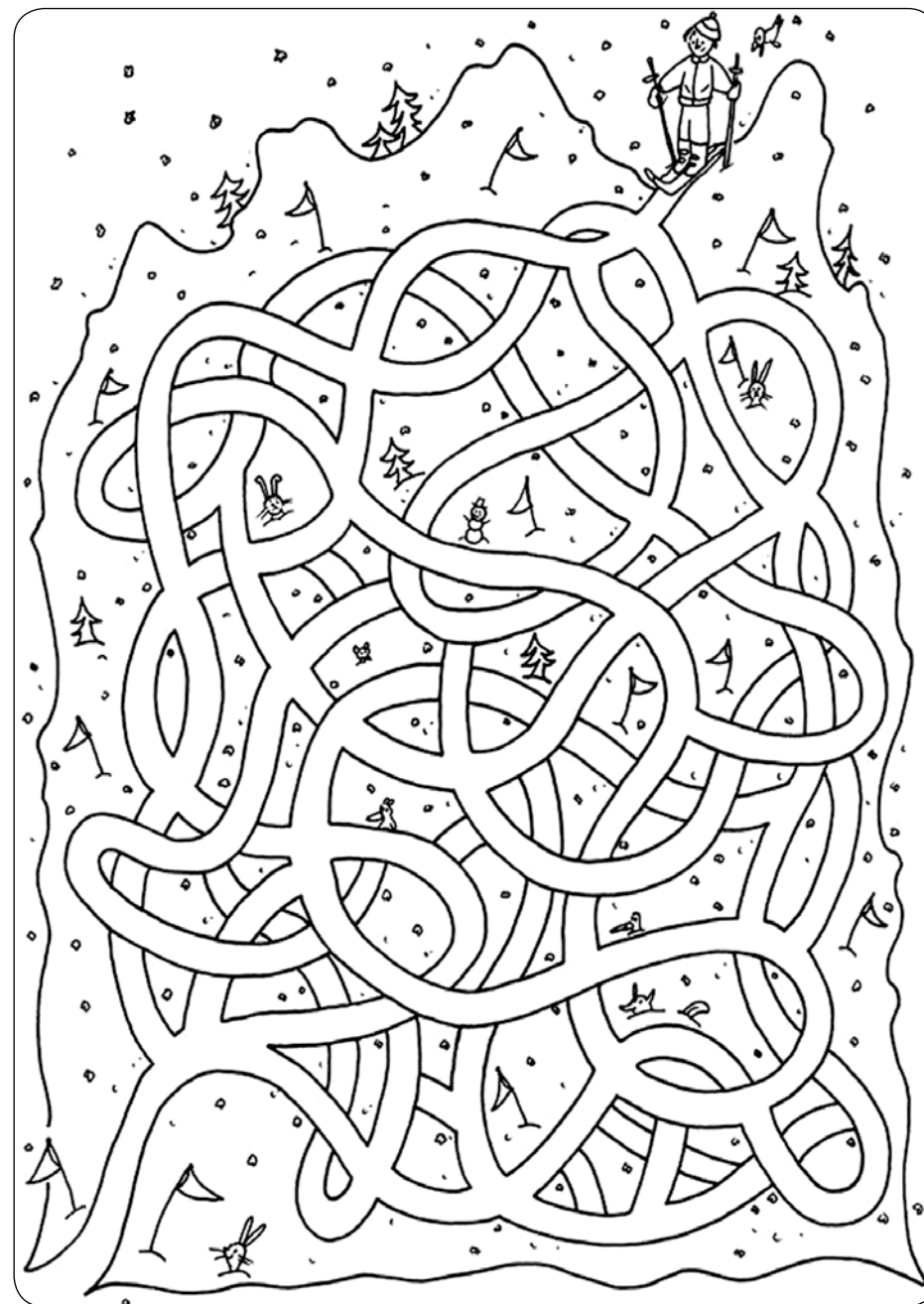
Mangalica

Találd meg a különbségeket!

Segíts a síelőknek!

Gál László

Vidám téli szünidő

Egy kisfiú a hóban hentereg,
majd feláll és hangosan kiáltja:
Építsünk hóembert, gyerekek!

Csillag csillog a hóban százezer,
s olyan fehér, olyan puha, olyan meleg:
Legyünk fehérek, gyerekek!

Szánkó csilingel, repül a széllel,
integetnek a hófehér hegyek:
Fel, csak feljebb, a csúcsra, gyerekek!

Egy kisfiú a hóban hentereg,
talán a visszhang, mert jó a felelet:
Építsetek hóembert, gyerekek!

Bibu Tara

3. osztály, Sonja Marinković iskola, Szentmihály

30

Kányádi Sándor Felleg hátán felleg

Felleg hátán felleg,
mendegélnek, mennek.
Északról le délnek
mennek, mendegélnek.

Délről napkeletnek,
onnan napnyugatnak,
térülnek, s már újra
északra vonulnak.

Elfödik a Napot,
este el a Holdat.
Ólmos esőt visznek,
porka havat hoznak.

Kurcinák Korvin

2. osztály, Emléiskola, Zenta

Horváth Sára Kinga

óvodás, Péterréve

Butora Kinga

2. osztály, Emléiskola, Zenta

31

Kedvenc játékom

Sárkány Ádám,

2. osztály, Kárász Karolina iskola, Kispiac

Kurcinák Korina,

1. osztály, Emlékiskola, Zenta

Sárkány Enikő,

2. osztály, Kárász Karolina iskola, Kispiac

Kis Jovák Zalán,

2. osztály, Emlékiskola, Zenta

Sétáló Sára,

1. osztály, Emlékiskola, Zenta

Nagy Tamás,

1. osztály, Emlékiskola, Zenta

Szárnybontogató

Sompolygó és Cirmi

Volt egyszer egy róka. Sompolygónak hívták. Égen-földön kereste a tündért. Benézett a bokrok alá, a fák mögé, de sehol sem találta Tündér Évát.

Keresgélés közben róka koma találkozott cicamamával, aki a boltba igyekezett, mert a kiscicáinak szeretett volna tejet vásárolni. Mivel Sompolygó nagyon feldúltnak látszott, Cirmi úgy döntött, bevásárlás előtt segít felkutatni Évit.

Felvették a tükörcipőjüket, dobbantottak kettőt, és az Üveghegyen találták magukat. A hegy tetején állt egy üvegpalota. Bekopogtak a palota ajtaján. Kiszáratva kinyílt az ajtó. Egy borz fogadta őket. A következő útbaigazítást adta:

– Menjetek a dombokon és mocsarakon keresztül, három napon át. Ekkor rátaláltok egy varázserdőre, aminek a közepén áll egy híd, azon egy varázsló. Varázspálcát tart a kezében. Ezt szerezzétek meg! Hármat suhintatok vele, ezzel előhívjátok az aranybékát, annak a szájában egy kulcsot találtok, ami Tündérország kapujának a kulcsa. Ott ráleltek Évára.

Cirmi és Sompolygó megfogadta a borz tanácsát és követte utasításait. Megszerezték a kulcsot, ráültek a béka hátára, hármat pislogtak és egy aranymezőn találták magukat. A mező közepén egy aranykaput láttak. A kulcs segítségével kinyitották és besétáltak rajta. Ott csodaszép rétre letek, ahol aranyborjak legelésztek. A varázspálcával hetet suhintottak a borjak hátára, akik tündérekévé változtak.

– Drága tündérékék! Mi Tündér Évát keressük. Itt tartózkodik Tündérországban. Tudnátok segíteni nekünk?

– Természetesen elvezetünk titeket a tündérek királynőjéhez, de cserébe azt kérjük,

hogyan előbb szerezzétek meg a világ legparányibb könyvét, ami a faluvégén lévő házikötő őrző aranykutya nyakörvében van elrejtve.

Cirmiék hét nap és hét éjjel vándoroltak, mire rátaláltak a házikötő őrző kutyusra.

– Hogyan szerezzük meg a könyvet? – kérdezte a macska.

Hosszú töprengés után a róka cselezte ki. A kutya kedvenc eledelét, egy szép, nagy csontot horgászbotra kötött és felmászott a ház tetejére. Onnan lógatta le az izletes csemegét az aranykutya elé. Míg az a csont izletgetésével volt elfoglalva, cicamama elcsente a pórásról az iciri-piciri könyvet. Azzal futásnak eredtek. Egyenesen a tündérekhez szaladtak, és átadták a zsákmányt. Azok kinyitották a varázskönyvet és a következő varázsigét olvasták belőle:

*Varázskönyv, varázskönyv,
Találd meg Évát és hozd ide nekünk,
Abraka, dabraka, bumm.*

Abban a pillanatban, amint elhangzott a varázsigé, Tündér Éva ott termett az állatok előtt. Sompolygónak szüksége volt a tündér varázslatára, már hosszú órák óta ugyanis fájt a foga. Tündér Évi adott neki egy csodabogyót, ami enyhítette a fájdalmait, és megígértette a rókával, hogy mihamarabb felkeresi a fogorvosát.

Cicamama sietve bevásárolt a közeli kisboltban, mert a kicsinyei már nagyon éhesek voltak. Anyukájukat megpillantva mohón lefetyelni kezdték a finom tejecskét, amit kiszáratva el is fogyasztottak.

Ha a kiscicák jól nem laktak volna, a mi nénink is tovább tartott volna.

A zentai Emlékiskola 2. b osztálya

Kisképtár

Budemac Nikoletta
3. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Juhász Dominik
4. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Varga Balázs
2. osztály, Emlékiskola, Zenta

Oláh Anna
1. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Szekula Brigitta
1. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Andruskó Barbara
1. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve